

QSP

Karlskoga Radioklubb

Nr 9

november 2016

QSP

Tidskriften utkommer
med 10 nr om året

är medlemsblad för Karlskoga Radioklubb, SK4KR.

Notiser och meddelanden mottages tacksamt
till nedanstående adress:

Red. c/o Öman,
Valåsen Gamla Jägmästargården 55
691 94 Karlskoga.

E-post: karin.oman@oreline.net.

Hemsida: www.SK4KR.se

Klubbens officiella adress:

Karlskoga Radioklubb
c/o Gunnar Nordqvist
Klarbärsvägen 81
69147 Karlskoga

(Plusgirokonto: 92 50 96 – 0. Karlskoga
Radioklubb.)

(Omslagsbild: Utsikt från klubbens repeater.
Fotogr. Ur Hembygdsfören. Saml.)

Det här numret innehåller:

Kalendern		3
Red:s funderingar	SM4UKV	3
Mötesprotokoll för oktober	SA4AGN	4
Efter sammanträdet	SM4UKV	5
Upprop: Julsmörgås!!!!	Red.	8
D-startest	SM4TFE	9
Tillbakablick	SM4RPP	13
Limerick	SM4RPP	14
Annons Limmared		15
Annons Media City i Värmland AB		16

Deadline för nästa QSP är den 20 december 2016

Kalendern

Torsdag	161201	19.00	Jul-/månadsmöte, se sid. 8 Annon!
Första o. tredje lördagen varje månad	9.00	SSA:s HQ-nät på 3,750 MHz	
Varje söndag	09.00	SSA-bullen över Sunne-repeater, 145.775 Op. SM4HBG Rolf	
Varje söndag	10.00	Lokaltrafiknät Karlskoga Radioklubb. SK4KR, 145.750 Op. enligt rullande schema.	
Tester: 2m/ 70cm/ kvartalstest / Upplysn. hos –RPP el. –RPQ			

Red:s funderingar ... i supermånens tid... (Nästa gång är 2034!)

Så var det QSP-dags igen. Vi hade besök vid senaste månadsmöte och fick lyssna på en synnerligen intressant redogörelse för hur man kan mäta tid... Se sid 5!)

Ibland är det nästan ofattbart hur nära rymden har kommit oss – eller vi rymden – under de senaste årtiondena. Och vad man kan använda den till. Inte minst är det trivsamt med de kontakter vi får med hjälp av "etervågor". Bara man sätter igång – så kommer det kanske genom "luften" från en station hundra mil bort: "--- Gomorron däruppe! Vad har ni för väder idag? " --- Visst är radio kul. Ropa mera!
73 på Er! Red./SM4UKV – Karin

Mötesprotokoll november

Karlskoga Radioklubb

Protokoll fört vid månadmötet 2016-11-03 SK4KR

Närvarande: SM4RHU; SM4RPQ; SA4AVQ; SM4UKV;
SM4IHY; SM4RPP; SM4VWD; SA4AGN; SM4POF;
SM4XBC samt Hans Nilsson

- §1 SM4RHU öppnade mötet.
- §2 Dagordningen godkändes.
- §3 Föregående mötesprotokoll godkändes.
- §4 Den ekonomiska rapporten godkändes.
- §5 Hans Nilsson höll ett suveränt föredrag om precisionsklockor.
- §6 Rapporter:
SM4RPQ har påbörjat städning runt repeatern och SM4RPP har eldat skräpet.
- §7 Övriga frågor:
Vad gäller bemanningen av SK4KRs Lokaltrafiknät på söndagar har SA4BKJ sagt att han ibland kan ställa upp.

Mötet diskuterade datum för "Julsmörgås" och enades om torsdagen 1 december. SM4RPP och SA4AVQ åtog sig att ansvara för detta.
- §8 Nästa månadmöte blir 2016-12-01.
- §9 Mötet avslutades. // SA4AGN Karin Berg, sekr.

Efter sammanträdet ...

(Ja, fast egentligen var det ju före. Men rubriken är bra att ha. Den får stå!)

Klockor, klockor... handlade det om!

Hasse Nilsson är ett gångbart namn i Karlskoga – i världen! – när det gäller att mäta avancerad tid. Rymdtid! Kanske inte just klockan han håller i handen på bilden ovan men en likadan eller snarlik hade Christer Fuglesang med sej när han ”seglade” ut i rymden för ett antal år sedan. Specialbyggd. Bara för honom. I Karlskoga. Ja, i Bofors, då! Levererad i sista sekunden före uppskjutningen. Och som det visade sig vid rapporter från Christer uppe i rymden: alldeles OK!

Hasse Nilsson har arbetat inom Bofors i många år och varit en av konstruktörerna av de ytterst utvecklade ”klockor” som både rymdforskning och annan tillverkning idag kräver.

Hasse höll ett intressant föredrag om hur olika krav kunde till-

godoses av de ytterst kreativa konstruktörer som Bofors har. Hur varje liten del i "maskineriet" är sammansatt via mikroskop, för en lekman ofattbart hur sådant egentligen är möjligt! Det handlar om mätinstrument – de mäter mer än tid – vars precision är "otrolig", för att använda en lekmans ordförråd.

Det handlar självfallet om kostnader! Vem som helst går inte och köper en "rymdklocka" bara för att den är intressant.

Den lilla skaran sändaramatörer runt bordet lyssnade spänt på Hasses framförande – allt lät så lätt, så enkelt. På bilderna syns några av lyssnarskaran. Kassören Gunnar IHY satt med ett stort leende på läpparna hela tiden. Kanske var han glad åt att inte behöva belasta klubbkassan med utgift för rymdklockor för avancerad radiokommunikation. RHU Terje och RPQ Leif hade åtskilliga kommentarer och diskussionen mellan dem och Hasse Nilsson var stundom ytterst roande att följa. Dom begrep ju ... några av oss andra inte så mycket.

Men imponerade var vi!

Och lite stolta över att de här instrumenten har sitt ursprung i vårt lilla hörn av världen.

Ännu mera stolta över att en av konstruktörerna hade velat ta sig tid att komma till mycket lilla SK4KR och berätta om sin verksamhet. Ack, vi kan bara tacka! Hasse, Du inte bara ägnar Dej åt de högre rymderna – du dyker också på djupet, så att säga... Välkommen åter att berätta lite om dykning också! (Inte om "dykarklockor" kanske...??? men...???)

//SM4UKV Karin

RHU
och RPQ

VWD --- IHY --- Hasse Nilsson

*Så här
såg det ut
2015!*

Decembermöte med julsmörgås 1 dec.

*Plats: samma som förra året
Klockan: 19.00 (vanlig klubbtid)*

Kostnad: 70 kr ca

Anmäl Dej

Senast den 27 november:

Till: Henry SA4AVQ tel. 50926

Alf SM4RPP tel. 72 80 98

Terje SM4RHU tel. 076-023 73 13

(OBS! Vi tar inte kort! Och inte "schwischar" vi heller....)

Och Du, ta med Dej en radiopryl av något slag som det är nåt särskilt med... och som Du har något kul eller intressant eller bådadera att berätta om, när vi har ätit upp smörgåsen. (Inga jätteföremål, bara nå'n schysst liten pryl som går ner i fickan eller så... Lite kul!)

Och så en sak till: Välkommen!

SM4TFEs D-STARhotspot i sitt nuvarande utseende.

D-STARtest

Nisse SM4XBC och jag SM4TFE har kört D-STAR under ett par år nu, och har i sann amatörradioanda testat en del prylar. Även Fredrik SM4POF har varit med så fort han har hört att vi har något i luften. Nisse är den som har testat flera olika radioapparater, och jag har testat lite vad gäller repeater och hotspot.

D-STAR är en digital radiomode som kan utnyttja Internet som bärare. Det betyder att man med handapparater kan nå jorden runt, om man har kontakt med Internet på något sätt.

Det lättaste sättet är med en HotSpot. Det är en miniradio som styrs från en dator (eller platta/mobiltelefon). De finns i flera storlekar, typ från USB-sticka till större tändsticksask. Pga. dess ringa storlek och blygsamma elbehov har de ingen större uteffekt. Oftast ligger de på några 10-tals mW. En hel del har en pytteantenn monterad så räckvidden kan räknas i 100-tals meter. En HotSpot är tänkt att vara en radioamatörs anslutning mellan handapparaten och Internet. Meningen är alltså att alla D-STARanvändare ska ha var sin. Alternativt kan man sätta upp en repeater som flera kan använda, ungefär som vanliga analoga repeatar. Eftersom vitsen med D-STAR är att kunna nå hela världen, behöver repeatern också ha en Internet-anslutning.

HotSpoten eller repeatern kopplar via Internet upp sej mot en "reflektor", en dator som håller koll på alla användare. Dessa datorer har flera olika "chatrum" beroende på typ av samtal. Det finns ett för hela världen, ett för nationella samtal, ett för varje disktrikt, ett för bulletinsändningar, ett för tekniksnaack etc. Dessa upprepas och varieras i varje land för sej. De flesta brukar ligga på Slask (Ragchew), när man får kontakt kan man gå över till ett annat rum om man vill prata länge. Dessa rum motsvarar ungefär kanaler på den analoga sidan, calling channels resp. talking channels.

Vad behöver man då för att komma igång, förutom amatörlicensen? En radio som klarar D-STAR. (tekniken uppfanns av japanska radioamatörer som fick ICOM att intressera sej för den, jag tror det bara är ICOM som säljer D-STAR). Dessutom någon typ av anslutning till Internet (kravet på bandbredd är mycket lågt), och en burk som innehåller omvandlingen mellan Internet och D-STARradion. Vi har testat några stycken, både på 2m och 70cm. Det har ingen större betydelse vilken

man väljer, dock bör det vara samma som D-STARradion har :-)

Den första vi testade kallas DVAP, bestående av en liten låda i storlek som en USBsticka, för 2 m (http://www.dvapdongle.com/DV_Access_Point_Dongle/Home.html). Uteffekt ca 10 mW med en 5 cm stubbantenn monterad direkt på lådan. Den strömförsörjdes via miniUSB till datorn, där inställningar för callsign, repeater, frekvens etc ställdes in. Program finns för Windows, macOS och Linux.

Vi testade även en nyare variant som heter DV4mini (<http://butik.limmared.nu/sv/modem/2693-dv4mini-hotspot-d-star-dmr.html>), kör på 70 cm. Den har en mer utvecklad programvara (finns för Windows och Linux), klarar även DMR och C4FM (det system som vår repeater kan köra). Uteffekten är också ca 10 mW.

Därefter kom "Hajen", SharkRF OpenSpot

(<https://www.sharkrf.com/products/openspot/>). Den finns enbart för 70 cm, men den ska komma även för 2m. Väldigt enkel att komma igång med även om jag tycker programvaran saknar en del finesser. Den klarar också DRM och C4FM. Strömförsörjes med microUSB (medföljer). Uteffekt ca 20 mW. En rolig finess är att radion kan köra t ex C4FM medan Hajen kopplar upp sej mot D-STARnätet, det blir liksom en brygga mellan de två systemen.

Numera kör jag DVRPTR v3

(http://www.helitron.de/shop/product_info.php?language=en&products_id=67). Den är enbart "modem", innehåller ingen radio, utan måste kopplas till datauttaget på en radio. Den är betydligt mer kompetent, den inger en helt annan kvalitetskänsla. Eftersom den kopplas till en radio kan man även skicka ut mer effekt, vilket gör att fler kan använda Hot-Spoten, även valet av antenn är betydligt enklare. Program-

Tre av de beskrivna D-STARburkarna.

varor finns det ett flertal av, de flesta verkar köra ircDDB (<https://github.com/dl5di/OpenDV/wiki/ircDDB-Gateway>).

Den finns även för RaspberryPi

(<https://www.kjell.com/se/sortiment/dator-natverk/enkortsdator/raspberry-pi/raspberry-pi-3-model-b-enkortsdator-p88000>) vilket har gjort den väldigt populär. Jag själv kör DV-RPTR ControlCenter, lätt att konfigurera (vilket man inte kan säga om ircDDB), och väldigt stabil. Jag har tidigare haft problem med hängningar (speciellt DV4mini), men denna bara funkar!

Vad nästa steg blir vet vi inte. Det skulle vara kul med en riktig D-STARrepeater, men intresset verkar ganska svalt i vårt område. Och dyra är de.

Kent SM4TFE

Tillbakablick...

En dag råkade min blick hamna på en udda blå pärm i mitt arkiv som jag inte tittat i på länge. Det visade sig vara årgång 1977 av QTC.

-- --

Detta är den första årgången i mitt arkiv och den sista som hade A5-format. Jag måste ju bläddra lite i tidningarna för att se om något intressant stod att läsa. Jag kunde konstatera att detta var ett bra år för tillskottet av nya amatörer i Karlskoga och Degerfors. Man skulle nog kunna kalla det för "I"-året. Nytilkomna signaler i vårt område var IDB, IDC, IHY, IPX, IQA, IRG, IVC och IYF. Några av dessa signaler har gått QRT men åtminstone fyra finns kvar i klubben. Någon av de andra brukar också ropa in på vårt trafiknät. Jag såg också att vår nuvarande DL4, SM4IVE erövrade sitt tillstånd då.

Jag tittade också efter hur det såg ut i testtabellerna på den tiden. Någon, kanske AMJ?, körde med klubbsignalen SK4KR. Placeringarna under året var mellan 17 och 72. IPX körde några tester med sin egen signal men gick sedan över till klubbsignalen SK4DE.

-- --

Nu har jag ställt pärmen på plats igen.

SM4RPP Alf,

*(... som också skickade in följande
Limerick:)*

(En kommentar från Red: En gång ”på stenåldern”, när UKV och RPP och några till gick i skolan, fick man lära sig alla städer i de svenska landskapen. Då visste alla var Skanör och Falsterbo ligger. Men gör de yngre det idag? Förstår de vitsen i ovanstående underbara Limerick?? ???)

Välkommen till Lussefika!

Lördagen den 10/12 har vi extra öppet &
 bjuder på glögg, fika & erbjudanden.

Varmt välkomna mellan 10.00-13.00

ICOM - KENWOOD - YAESU

Icom IC-7300
 En mistölpe sedan ICOM
 introducerade digitala filter.

14495 KR

Yaesu FT-891
 HF & 50Mhz, 100w

7995 KR

Icom IC-R8600
 0.001-3000Mhz, DStar

32495 KR

Kenwood TH-D74
 144/430Mhz, D-star, GPS

7495 KR

Elecraft KX2
 10-80m, QRP 10w

12495 KR

Svensk manual till
 Icom IC-7300

250 KR

(Betald annonsplats)

Media City i Värmland AB

Nääää!
Inte mera
regn,
tack!